

CONCEPT

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Programma Realisatie **AI** in de zorg *Samenvatting*

Versie 28-09-2026

Waarom dit programma?

De vraag naar zorg groeit door vergrijzing, terwijl het aantal zorgverleners niet evenredig meegroeit. Dit zorgt voor toenemende werkdruk. Op dit moment besteden zorgverleners circa 30-40% van hun tijd aan administratie. Het kabinet heeft afgesproken (AZWA-afspraken A4, coalitieakkoord 2026) om deze administratietijd terug te brengen naar maximaal 20% van de totale werktijd in 2030.

Kunstmatige intelligentie (AI), met name generatieve AI, kan hieraan bijdragen — mits deze veilig, verantwoord en doelmatig wordt ingezet. Tegelijkertijd vraagt dit aandacht voor risico's zoals privacy, aansprakelijkheid, bias en fouten/hallucinaties, en voor het vergroten van kennis en vertrouwen bij zorgverleners en patiënten.

Zorgverleners besteden circa

30-40%

van hun tijd aan administratie

Dit moet worden teruggebracht naar maximaal

20%

van de totale werktijd in 2030

Wat is het **doel**?

Het programma **Realisatie AI in de zorg** zorgt ervoor dat AI veilig, betrouwbaar en effectief kan worden ingezet in de zorg. De eerste prioriteit is het verlichten van de administratieve werkdruk. Dit gebeurt langs twee sporen:

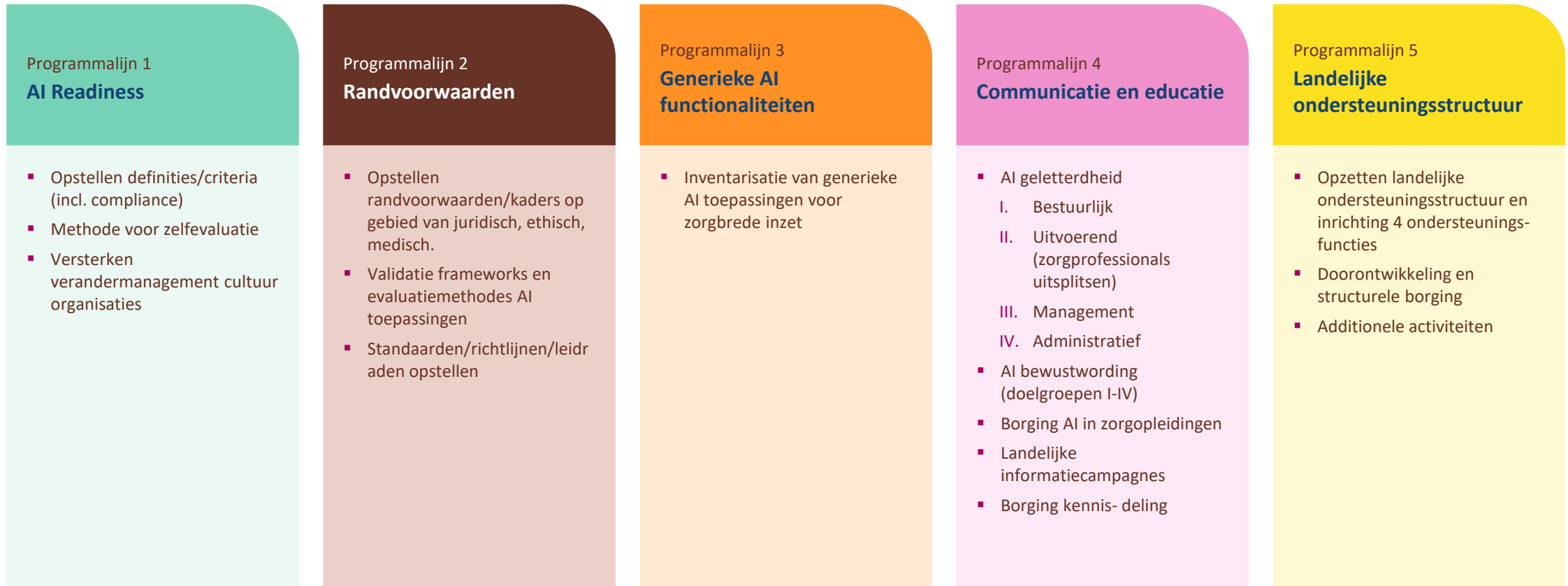
Een vruchtbaar zorgklimaat creëren voor doelmatige en veilige inzet van AI

AI-toepassingen daadwerkelijk implementeren, te beginnen met:

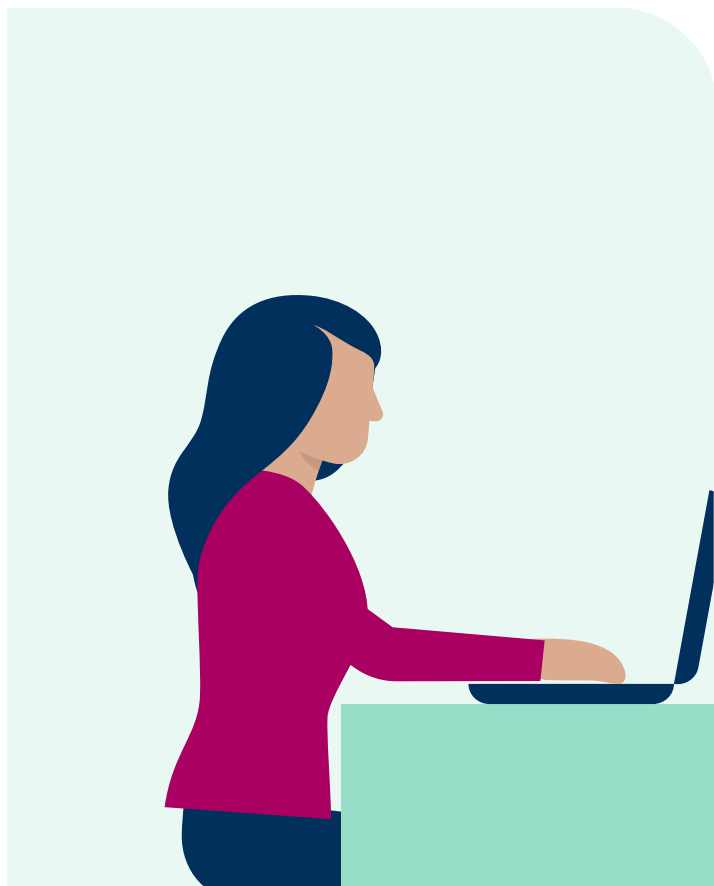
- **Spraakgestuurd rapporteren**
- **Capaciteitsplanning**

Hoe wordt dit aangepakt

Programmaliijnen

Wat mogen **zorgorganisaties** van het programma verwachten?

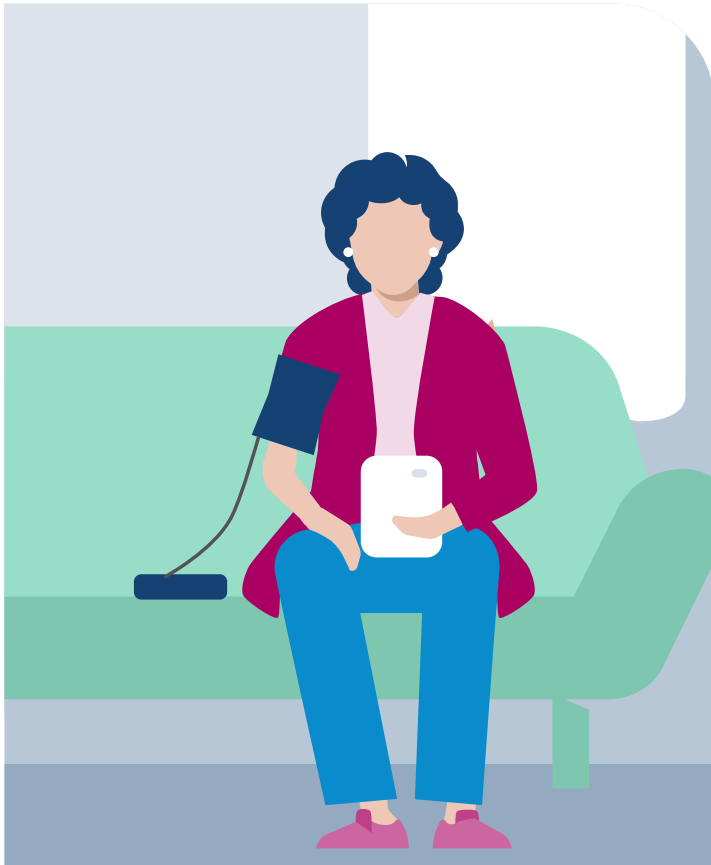
- **Ondersteuning bij "AI-readiness"**: handreikingen, zelfevaluatiertools en begeleiding bij verandermanagement, om AI verantwoord te kunnen inzetten.
- **Duidelijke kaders en standaarden**: er wordt gewerkt aan juridische, ethische en medische randvoorwaarden, en aan validatieframeworks (voortbouwend op RIGH:T) zodat AI-toepassingen betrouwbaar zijn.
- **Praktische ondersteuning via de landelijke ondersteuningsstructuur**: een netwerkorganisatie die kennis en ervaring bundelt en organisaties helpt bij implementatie — met onder andere een kennisplein, helpdesk en expertteams.
- **Hulp bij inkoop**: gezamenlijke inkoopopties worden verkend om versnippering en afhankelijkheid van individuele leveranciers (vendor lock-in) te voorkomen.
- **Financiële ondersteuning**: voor de geprioriteerde toepassingen (spraak-gestuurd rapporteren en capaciteitsplanning) kunnen zogeheten AZWA-doorbraakmiddelen worden aangevraagd als stimulans (geen structurele financiering).

Wat mogen **zorgverleners** van het programma verwachten?

- **Training en scholing** gericht op AI-vaardigheden en bewustzijn, passend bij de verschillende rollen in een zorgorganisatie (bestuurlijk, uitvoerend, management, administratief).
- **Betere voorbereiding op AI-toepassingen** in het dagelijks werk, met als doel om AI op een veilige en snelle manier in gebruik te kunnen nemen, zodat er minder tijd aan administratie wordt besteed.
- **Praktijkgerichte kennisdeling**, bijvoorbeeld via inspiratie en voorbeelden uit de praktijk en een zorgbrede AI-community waar ervaringen worden uitgewisseld.
- **Aandacht voor vertrouwen en zorgvuldigheid**: er wordt gewerkt aan het wegnemen van risico's zoals bias, fouten en onduidelijke verantwoordelijkheden.

Wat mogen patiënten en cliënten van het programma verwachten?

- **Voorlichting over de inzet van AI in de zorg** vanuit het ministerie van VWS.
- **Informatiecampagnes** om te helpen begrijpen wat AI wel en niet kan betekenen voor patiënten in de zorg.
- **Zorgvuldige omgang met risico's**: privacy, aansprakelijkheid en betrouwbaarheid van AI-systemen zijn expliciet onderdeel van de aanpak.

Rol en taakverdeling

VWS voert regie, coördineert de totstandkoming van kaders, monitort de voortgang, onderzoekt de behoefte aan publiek beschikbare AI-software voor medische taaltoepassingen en verzorgt burgergerichte voorlichting.

Zorgkoepels en Patiëntenfederatie (PFNL)

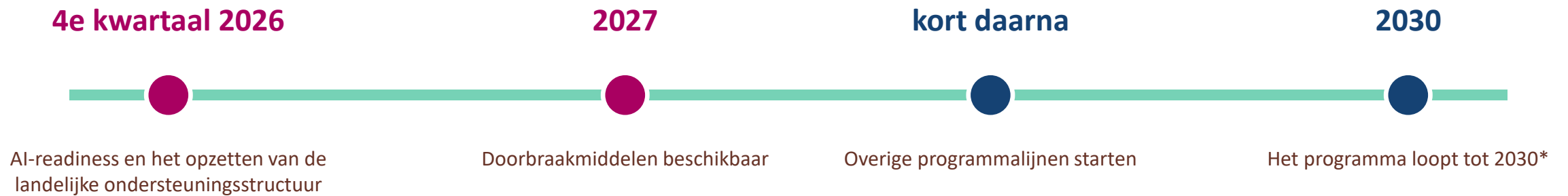
Ondersteunen (o.a. via de landelijke ondersteuningsstructuur) zorgorganisaties met het vergroten van de AI-readiness (verandermanagement, ethische/juridische/inkoopvraagstukken, datamanagement, zelfevaluaties), bereiden professionals en processen voor en verkennen contractering en bekostiging.

Systeempartijen (ZN, ZIN, NZa)

borgen aansluiting op regelgeving en werken aan duurzame financierings- en vergoedingsvraagstukken.

Planning

Het programma loopt tot 2030. De eerste focus (vanaf 4^e kwartaal 2026) ligt op **AI-readiness** en het opzetten van de **landelijke ondersteuningsstructuur**, omdat vanaf 2027 de doorbraakmiddelen beschikbaar komen en zorgorganisaties hier goed op voorbereid moeten zijn. De overige programmalijnen starten kort daarna.

*De landelijke ondersteuningsstructuur loopt ook in 2030 en 2031 door, om de structurele borging te realiseren, de structurele inbedding van de programma producten te organiseren en de resultaten van de doorbraakprojecten te verwerken in de evaluatie.